

Raadsstuk

Onderwerp: Formalisering besluit toekenning erepenning van de stad Haarlem aan burgemeester Bernt Schneiders

BBV-nummer: 2016/398198

1. Inleiding

De erepenning van de stad Haarlem kan gezien worden als het hoogste Haarlemse eerbewijs. De erepenning is sinds de instelling in 1924 totaal 38 keer toegekend. Om die exclusiviteit te waarborgen, is het besluit tot toekenning sinds 1977 voorbehouden aan de raad. De erepenning onderscheidt zich in dat opzicht van de penning van verdienste. Het college van B&W heeft die Haarlemse onderscheiding sinds de instelling in 1985 aan inmiddels 160 verdienstelijke Haarlemmers toegekend.

Toekenning van de erepenning geschiedt onder meer op grond van bestuurlijke verdiensten. De penning werd om die reden eerder toegekend aan de laatste drie voormalige burgemeesters: Reehorst (1984), Schmitz (1994) en Pop (2006). De laatste decennia vielen vooral ook Haarlemmers uit de wereld van kunst en cultuur de erepenning ten deel: Mary Andriessen, Kees Verwey, Gerrit van Dijk en Louis Ferron. De laatste erepenning (2011) is toegekend aan Boudewijn de Groot. Sinds 1994 wordt de erepenning ontworpen door de Haarlemse tekenaar en vormgever Joost Swarte. Het zijn sindsdien kleine kunstwerkjes, ontstaan door nauwe samenwerking tussen de ontwerper en graveur Robert de Ruijter uit Schoonhoven.

Voor het verrassingseffect was het van belang Bernt Schneiders onkundig te laten blijven van de voorgenomen uitreiking van de erepenning. Sinds de aankondiging van zijn afscheid deed zich in de raad echter geen gelegenheid voor om hierover buiten de burgemeester om een formeel besluit te nemen. Het voorgenomen besluit is daarom in beslotenheid besproken in het seniorenconvent van 25 april 2016. Afgesproken werd dat de fractievoorzitters de meningen zouden peilen in hun eigen fractie en dat het besluit tot toekenning na uitreiking zou worden geformaliseerd. De voorgenomen toekenning van de erepenning kon rekenen op de instemming van alle raadsleden.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor het besluit tot toekenning van de erepenning van de stad Haarlem aan scheidend burgemeester Bernt Schneiders te formaliseren.

3. Beoogd resultaat

De toekenning van de erepenning vormt een passend en exclusief eerbetoon van de stad aan een kundig bestuurder, die Haarlem gedurende tien jaar als burgemeester op een verdienstelijke wijze heeft gediend.

4. Argumenten

Bernt Schneiders nam op 1 september 2016 afscheid als burgemeester van Haarlem. Hij beëindigde daarmee een functie van 7 keer 24 uur die hij gedurende tien jaar op een kundige wijze en met optimale toewijding heeft vervuld. Het laatste jaar in combinatie met de functie van waarnemend burgemeester van Bloemendaal, die hij op verzoek van de Commissaris van de Koning in Noord-Holland vervult.

Bernt Schneiders toont zich in alles het tegendeel van een ouderwetse en statige magistraat die ver van de burger staat. Hij is soepel in de omgang, voor iedereen aanspreekbaar, goedlachs en een Haarlemmer onder de Haarlemmers. Hij ontleent zijn gezag aan zijn bestuurlijke en communicatieve kwaliteiten en zijn innemende persoonlijkheid. Bernt Schneiders geniet er zichtbaar van om het woord te mogen voeren wanneer de gemoederen enigszins oplopen. Met zijn relativerende toon en zijn communicatieve kwaliteiten schept hij vertrouwen. Met zijn humor en timing haalt hij op cruciale momenten de angel uit een debat of een discussie. Kritiek schuwt hij niet, maar altijd met de hem kenmerkende charme. Dit alles stelt hem in staat om optimaal invulling te geven aan de rol van de burgemeester als stabilisator, regisseur en, zoals hij het zelf noemt, als ‘stressremmer’. Het is al met al niet verwonderlijk dat Bernt Schneiders zich mag verheugen in een goede pers. De krant noemde zelfs het woord charisma wanneer het over zijn kwaliteiten ging.

Bernt Schneiders geeft met de invulling van zijn functie een menselijk gezicht aan de overheid. Het geeft hem zichtbaar energie om iets voor mensen te kunnen betekenen. Op die wijze bouwde hij een innige band op met veel Haarlemmers, uit alle geledingen. Hij weet bezorgde burgers als geen ander een hart onder de riem te steken. Onder moeilijke omstandigheden staat hij als burgervader tussen zijn mensen en vindt hij de juiste woorden om troost te bieden. Dat liet hij bijvoorbeeld zien kort na een gezinsdrama in 2007.

Bij tal van grote en kleine evenementen in de binnenstad geeft Bernt Schneiders acte de présence. Met soms om zijn hals de ambtsketen en anders wel de riem van zijn basgitaar. Haarlemmers waarderen het dat hij met die gitaar bij gelegenheid optreedt met zijn band Fox & The Mayors.

In een periode waarin de positie van de kroonbenoemde burgemeester onderwerp is van politiek debat, weet Bernt Schneiders die positie goed te markeren. Dat doet hij door optimaal invulling te geven aan zijn rol van verbindend leider, tussen de partijen en politiek neutraal. Haarlemmers leerden hem op die manier kennen als de behartiger van het algemene belang van hun stad. Als oud-fractievoorzitter in de raad toont Bernt Schneiders zich daarnaast volop bewust van de voortdurende plicht optimaal verantwoording af te leggen aan de raad, het hoogste bestuursorgaan in de gemeente.

Bernt Schneiders bouwde in de tien jaar van zijn burgemeesterschap een indrukwekkend lokaal, regionaal en landelijk netwerk op. Centraal daarin stonden onder meer zijn voorzitterschap van de veiligheidsregio, de functie van korpsbeheerder van de politieregio Kennemerland (tot 2013) en daarna de functie van regioburgemeester van de regionale politie-eenheid Noord-Holland.

Deze overlegverbanden boden hem ook een podium voor een persoonlijke hartenkreet. Vanuit hun verantwoordelijkheid voor de handhaving van de openbare orde worden burgemeesters meer en meer boegbeeld van de bestrijding van criminaliteit. De officier van justitie, tot wiens eigenlijke taken die bestrijding behoort, staat anoniem in een zwarte toga, maar burgemeesters staan met naam en adres in het telefoonboek. Wat daar de consequentie van kan zijn, ondervond Bernt Schneiders persoonlijk toen zijn auto in juni 2015 in brand werd gestoken. Met name als voorzitter van het Nederlands Genootschap van Burgemeesters (sinds februari 2010) verwierf hij landelijke bekendheid. In die functie trad hij met regelmaat in de media op, om mede namens zijn beroepsgroep zijn visie over

maatschappelijke ontwikkelingen over het voetlicht te brengen. De komst van tienduizenden vluchtelingen naar Nederland bijvoorbeeld vormde in 2015 een prominent onderwerp in talkshows op radio en televisie. In die schijnwerpers vestigde Bernt Schneiders de aandacht op de gecoördineerde wijze waarop in onze regio noodopvang aan enige honderden Syrische vluchtelingen werd georganiseerd. Daarin geruggesteund door de brede waardering voor de resultaatgerichtheid waarmee dit ingrijpende proces zich onder zijn leiding voltrok. Ook van de werkgroep die in 2015 in opdracht van de VNG een nieuw beleid voor de coffeeshops formuleerde, betoonde Bernt Schneiders zich een communicatief voorzitter.

Als Bernt Schneiders iets voor elkaar wil krijgen, dan zit hij er bovenop. Niet vanachter zijn bureau in het stadhuis, maar met de voeten in de klei. Een succesvol voorbeeld is de aanpak van een groep van circa honderd jonge migranten die zich in de stad schuldig maken aan criminaliteit. Bernt Schneiders verkoos een harde aanpak, samen met onder meer de politie, bureau Jeugdzorg, scholen en de reclassering. Hij bemoeit zich volop met de voortgang en praat veel met de jongeren. Met deze persoonlijke aanpak lukt het een deel van de doelgroep uit het criminele circuit te halen en een plaats te geven in de samenleving.

Met Bernt Schneiders heeft Haarlem een bijzonder resultaatgerichte en communicatieve burgemeester. Met zijn persoonlijke stijl toont Bernt Schneiders zich een prima boegbeeld van een stad, die haar charme goed weet uit te venten en inmiddels hoog op tal van populariteitslijstjes staat.

5. Uitvoering

Het voorgenomen besluit tot toekenning van de erepenning is in beslotenheid besproken in het seniorenconvent van 25 april 2016. Afgesproken werd dat de fractievoorzitters de meningen zouden peilen in hun eigen fractie en dat het besluit tot toekenning na uitreiking zou worden geformaliseerd. De voorgenomen toekenning van de erepenning kon rekenen op de instemming van alle raadsleden. De erepenning is op 1 september 2016 uitgereikt door de nestor van de raad.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

8. Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit de toekenning van de erepenning van de stad Haarlem aan scheidend burgemeester Bernt Schneiders te formaliseren.

Gedaan in de vergadering van

De griffier

De voorzitter

Uitgereikte erepenningen sinds 1924

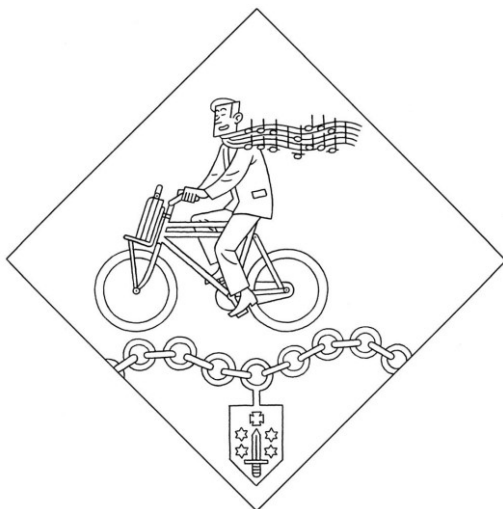
1. 1924	de heer J.P. Boerkoel	directeur Gemeentereiniging
2. 1927	de heer ir. L.C. Dumont	directeur Openbare Werken
3. 1934	de heer ir. W.C.G.H. van Mourik Broekman	directeur H.B.S.
4. 1937	de heer J.A. Reuss	directeur G.E.B.
5. 1939	de heer E.H. Tenckinck	commissaris van Politie
6. 1940	mevrouw H.J. Droste-Savenij	i.v.m. 50-jarig bestaan Droste
7. 1945	de heer J.A.A. Ochtman	directeur Gasbedrijf
8. 1947	de heer A. van Driel	directeur Gemeentereiniging
9. 1952	de heer mr. Th.A. Wesstra	gemeentesecretaris
10. 1953	firma Joh. Enschedé & Zonen	i.v.m. 250-jarig bestaan
11. 1957	de heer H.C. Vernout	commandant Brandweer
12. 1960	de heer J.J. Jurrissen	directeur NZHVM
13. 1969	de heer mr. O.P.F.M. Cremers	burgemeester van Haarlem
14. 1970	de heer D.J.A. Geluk	wethouder van Haarlem
15. 1976	de heer W. van Liemt	wethouder van Haarlem
16. 1977	de heer M. Andriessen	beeldhouwer
17. 1978	de heer P.W. Voskuilen	wethouder van Haarlem
18. 1979	de heer A. Molenaar	hoofdcommissaris van Politie
19. 1982	de heer W. Mensink	wethouder van Haarlem
20. 1982	de heer A. Thuis	wethouder van Haarlem
21. 1982	de heer M. van de Water	wethouder van Haarlem
22. 1984	de heer J. Reehorst	burgemeester van Haarlem
23. 1985	de heer K. Verwey	kunstschilder
24. 1986	de heer Th.A.J. Blom	hoofdcommissaris van Politie
25. 1988	mevrouw Y. (Yvonne) van Gennip	schaatser, Olympisch kampioen
26. 1990	mevrouw R. Ruiter	raadslid gemeente Haarlem
27. 1990	mevrouw H.J.C. van Son-van Beek	wethouder van Haarlem
28. 1990	de heer A.G. van Schooten	wethouder van Haarlem
29. 1990	de heer P.J. Sikma	wethouder van Haarlem
30. 1994	mevrouw mr. E.M.A. Schmitz	burgemeester van Haarlem
31. 1995	de heer J. van Riessen	bestuurslid S.S.H. ¹
32. 1996	de heer W. Oosterhof	organisator Haarlem 750
33. 1996	de heer mr. M.A. Straver	korpschef regiopolitie Kennemerland
34. 1997	de heer drs. J. Groenevelt	voorzitter V.C.P.O.Z.K. ²
35. 1998	de heer G. (Gerrit) van Dijk	cinéast, cartoonist en tekenaar
36. 2002	de heer L. (Louis) Ferron	auteur
37. 2006	de heer mr. J.J.H. Pop	burgemeester van Haarlem
38. 2011	de heer B. (Boudewijn) de Groot	zanger/liedjesschrijver

¹ S.S.H.: Stichting Sportinitiatieven Haarlem

² V.C.P.O.Z.K.: Vereniging Christelijk Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland

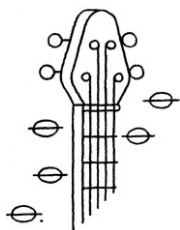
Symbolen op de zilveren erepenning voor burgemeester Bernt Schneiders

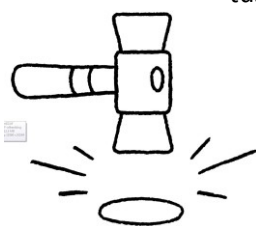
Op de grote tekening begeeft Bernt Schneiders zich op zijn favoriete vervoermiddel in de Haarlemse buurten. De aaneengeregen schakels in de ambtsketen symboliseren zijn rol van verbindend leider. De noten in de sjaal zijn de basispartij uit de oude boogiewoogie *Lousiana Glide* van *Blind Leroy Garnett*. The roots of rock.

De hand bij het oor symboliseert de communicatieve kwaliteiten van Bernt Schneiders. Met de wijze waarop hij invulling geeft aan zijn functie geeft Bernt Schneiders de overheid een menselijk gezicht. Met zijn goed ontwikkeld luisterend oor, relativerende toon en charme schept hij vertrouwen. Met zijn humor en timing haalt hij de angel uit een debat of een discussie.

De gitaarhals en de baspartij symboliseert 'het neerleggen van de basis' en verwijst tevens naar de veelvuldige optredens van Bernt Schneiders met basgitaar, met zijn band *Fox & The Mayors*.

De voorzittershamer symboliseert de rol van verbindend leider die Bernt Schneiders als burgemeester van Haarlem vervulde, tussen de partijen en politiek neutraal. Hij was voorzitter van de veiligheidsregio, korpsbeheerder van de politieregio Kennemerland en regioburgemeester van de regionale politie-eenheid Noord-Holland. Landelijke bekendheid verwierf Bernt Schneiders met name als voorzitter van het Nederlands Genootschap van Burgemeesters. In die functie verscheen hij met regelmaat in de media, om mede namens zijn beroepsgroep zijn visie over maatschappelijke ontwikkelingen over het voetlicht te brengen. Zijn landelijke bekendheid dankte hij ook aan zijn voorzitterschap van de werkgroep die in 2015 in opdracht van de VNG een nieuw beleid voor de coffeeshops formuleerde.

Sinds september 2015 vervult Bernt Schneiders tevens de functie van waarnemend burgemeester van Bloemendaal. De gekantelde B staat voor de beginletter van de naam van die gemeente en is tegelijkertijd een abstracte weergave van een duinlandschap. En...dankzij Bernt Schneiders bloeit daar weer iets.